

[Steen Folke]

emnet, har de ikke blot modsagt hinanden, men undertiden også sig selv.

Det er nødvendigt at finde ud af, om regeringen oprigtigt ønsker at arbejde for etableringen af en internationalt garanteret atomvåbenfri zone i Norden, eller om man knytter sådanne betingelser hertil, at en realisering på forhånd kan siges at være udelukket. Hvis der som betingelse for en atomvåbenfri zone i Norden kræves afvikling af de sovjetiske atomvåben på Kolahalvøen eller i Østersøen, bliver der ikke noget ud af den sag.

I VS vender vi os naturligvis også mod de sovjetiske atomvåben, og det har vi gjort talrige gange, såvel som mod USAs, men det er utænkeligt, at den ene supermagt – Sovjetunionen – skulle deltage i en nedrustning af den karakter uden modydelse fra den anden supermagt. Det gælder ganske særligt i en situation, hvor USA helt utilslørt satser på at opnå en afgørende overlegenhed på det atomare område.

Hvis der som betingelse kræves, at en nordisk zone skal være en del af et større europæisk arrangement, er udsigterne til planernes realisering også så godt som lig nul. Det samme er tilfældet, hvis det kræves, at en sådan zone skal være resultatet af forhandlinger mellem de to supermagter.

Intet, absolut intet, tyder på, at USA vil se nogen som helst interesse i en sådan zone – tværtimod er den allerede blevet undsagt fra USA. De nordiske lande må selv arbejde for sagen, og derfor vil jeg gerne på socialistisk folkepartis og venstresocialisternes vegne fremsætte følgende:

Forslag om motiveret dagsorden.

»Folketinget opfordrer regeringen til at arbejde for oprettelse af en internationalt garanteret atomvåbenfri zone i Norden.

Folketinget går derefter over til næste punkt på dagsordenen.«

Første næstformand (Enggaard):

Der er nu fremsat følgende forslag om motiveret dagsorden: (se ovenfor). Dette forslag indgår nu i forhandlingen.

Lasse Budtz (S):

Det er mig magtpåliggende som socialdemokratiets ordfører i denne sag at starte med at fastslå, at det er socialdemokratiets ønske

på alle planer og på alle tidspunkter at medvirke til udnyttelsen af alle muligheder for afspænding og nedrustning og en reduktion af atomvåbnene. Dette fremgår ganske klart og tydeligt af vore partiprogrammer og af den politik, vi har ført.

Socialdemokratiet er derfor meget tilfreds med, at forhandlingerne om mulige begrænsninger af de europæiske atomvåben starter i næste måned, men der er ingen grund til at skjule, at forhandlingerne efter vores opfattelse godt kunne være startet væsentlig tidligere, en holdning, der før er blevet demonstreret af den socialdemokratiske regering.

Hvordan man end vender og drejer problemstillingen, er der visse uigendrivelige kendsgerninger, som må noteres ved denne lejlighed. Det er Sovjetunionen, der har opstillet mindst 250 mellemdistanceraketter af typen SS-20. Hver raket er udstyret med 3 kernevåbensprængladninger, og af dem er der derfor mindst 750. Opstillingen fortsætter ufortøvet hver eneste uge med mindst halvanden raket. Motiveringen for denne opstilling er, at der er tale om en modernisering. Men af de SS-4 og -5 raketter, som SS-20erne skal erstatte, er der fortsat deployeret eller opstillet rundt regnet ca. 350. Dertil kommer, at Sovjet er ved at udvikle raketter af typerne SS-21, SS-22 og SS-23.

Ud fra disse kendsgerninger finder vi det helt afgørende nødvendigt, at der indledes forhandlinger mellem supermagterne om en begrænsning eller helst et fuldstændigt stop for opstillingen eller endnu bedre en nedpiling af atomvåbnene og deres raketter.

Det skal tilføjes, at vi i socialdemokratiet finder det lige så nødvendigt, at den egentlige SALT-proces eller -forhandling bliver genoptaget, og det er blevet endnu mere nødvendigt, efter at det ikke har været muligt at få SALT II-aftalen om de langtrækkende strategiske kernevåben ratificeret i den amerikanske kongres.

NATOs dobbeltbeslutning, som er reaktionen på den sovjetiske såkaldte modernisering, omhandler en sådan forhandling samt en opstilling af et såkaldt svar bestående af 572 raketter af krydsermissiler og Pershing II-typen. Disse raketter kan tidligst være færdige til en begyndende opstilling i slutningen af 1983 – de eksisterer altså endnu ikke – og de kan hver for sig kun medføre en enkelt kernevåbensprængladning. Så som situatio-